

Beszámoló

a Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság 2015. évi tevékenységéről

I. Előzmények, jogszabályi háttér

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, és a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV.16.) Korm.rendelet értelmében Kecskeméten is megkezdődött a helyi értékek feltárása.

Az értéktár feltárás célja: a település szellemi, tárgyi értékeinek összegyűjtése és dokumentálása.

A fenti jogszabályok lehetőséget nyújtanak minden településnek egy helyi értéktár felállítására. Az értékek felvételére bárki javaslatot tehet. A beérkezett javaslatokat a Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság szakértők bevonásával megvitatja, és az arra érdemesnek talált értékeket az értéktárba emeli.

A helyi jelentőségen túlmutató értékek a Megyei Értéktárba vagy a Magyar Értéktárba kerülnek. Az itt nyilvántartott országos vagy nemzetközi jelentőségű, a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével és minőségével csúcsteljesítménynek számító nemzeti értékekből a Hungarikum Bizottság választja ki a hungarikumokat, melyek a Hungarikumok Gyűjteményébe kerülnek.

Az értéktár életre hívásának célja volt feltárni és bemutatni Kecskemét tárgyi, szellemi, gazdasági, turisztikai, kulturális örökségének értékeit. Mindezt bekapcsolni a település, a megye, majdan az ország és a Kárpát-medence közösségi tudatába, gyarapítva a már meglévő lokális értékek körét. Meglátni és megláttatni egy-egy közösség speciális másságának értékeit, láthatóvá, értékévé tenni magunk és mások számára is. Átvenni és átadni mindazt, ami gazdagabbá teheti a helyi létet. Ennek első lépéseként kezdődött meg a helyi értékek gyűjtése, és alakult meg az ezeket elbíráló Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság.

II. A Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság

A Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) 2014. február 18-án tartotta meg alakuló ülését. A Bizottság a közgyűlési döntés értelmében 15 tagból áll: elnöke: Dr. Sztachó-Pekáry István, tagjai: Balanyi Károly, Falusi Norbert, Feczák Lászlóné, Ivanics István, Király József, Kohajda László, Komáromi Attila, Kovács Ferenc, Lévai Jánosné, Loránd Klára, Pásztai András, Petőfi Sándor László, Székelyné Kőrösi Ilona, Trencsényi Gizella.

2015 szeptemberétől öt új taggal bővült a Bizottság. Az új tagok: Szőkéné Kopping Rita, dr. Iványosi Szabó András, Tornyi László, Radics Tivadar és Süli-Csontos Ottó.

A Bizottság eddigi működése során tíz ülést tartott, melyeken összesen 185 helyi értéket emelt be a Kecskeméti Települési Értéktárba.

A Bizottság munkáját felkért szakértők segítik:

terület	név	cím
Agrár-és élelmiszer-gazdaság	Dr. Nótári Márta	Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Kar, főiskolai docens
Egészség- és életmód	Dr. Fáy Tamásné	Ölelő Kéz Alapítvány, kuratóriumi titkár
Épített környezet	Kasza Gáborné	BKMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal, műemlékvédelmi felügyelő
Ipari- és műszaki megoldások	Dr. Tuskó László	Kecskeméti Főiskola GAMF Kar, főiskolai tanár

Kulturális örökség	ifj. Gyergyádesz László	művészettörténész
Kulturális örökség (ezen belül népművészet)	Berei Andrea	A Duna–Tisza-közi Népművészeti Egyesület elnöke
Sport	Galamb Istvánné	A Bács-Kiskun Megyei Diáksport Tanács örökös tiszteletbeli elnöke
Természeti Környezet	Tóth Endre	A Kiskunsági Nemzeti Park ökoturisztikai szakreferense
Turizmus	Deutschné Sipos Irén	Az Alföld Idegenforgalmáért Alapítvány kuratóriumi elnöke

III. A Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság tevékenysége

A Kecskeméti Értéktár a törvényben megjelölt nyolc kategóriában gyűjti az értékeket. A Bizottság 2015-ben megtartott két ülésén 19 értéket emelt a Kecskeméti Települési Értéktárba, egyet átdolgozásra visszaküldött, kettőt pedig elutasított.

A Bizottság 2015. április 9-i ülésén 13 értéket fogadott be a Kecskeméti Települési Értéktárba 1 beadványt pedig átdolgozásra visszaküldött. Az ülésen az alábbi határozatok születtek:

2015/1/1. Adamik Ferenc életművének felvétele a Kecskeméti Értéktárba.

2015/1/2. "A Tudás a jövő üzemanyaga" (az energiatakarékos járművek nemzetközi versenye) Kecskeméti Értéktárba történő felvételének elfogadása, azzal, hogy a Bizottság a Megyei Értéktárba való felvételre irányuló javaslatlételhez kiegészítést tart szükségesnek.

2015/1/3. Horváth Mária életművének felvétele a Kecskeméti Értéktárba, azzal, hogy a Bizottság a Megyei Értéktárba való felvételre irányuló javaslatlételhez kiegészítést tart szükségesnek.

2015/1/4. Molnár Péter munkásságának felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/1/5. Probstner János munkásságának felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/1/6. Dr. Farkas Gábor DLA építész életművének felvétele, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/1/7. Bahget Iskander fotóművész életművének felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/1/8. Heltai Nándor hírlapíró, helytörténész munkásságának felvétele a Kecskeméti Értéktárba azzal, hogy a Bizottság a Megyei Értéktárba való felvételre irányuló javaslatlételhez kiegészítést tart szükségesnek.

2015/1/9. A "Kecskeméti Táncok" nevű Kulturális Örökség felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/1/10. Turi Endre életművének felvétele a Kecskeméti Értéktárba.

2015/1/11. Kecskeméti Fúvószenekar munkásságának felvétele a Kecskeméti Értéktárba.

2015/1/12. G. Szolláth Katalin alkotói munkásságának felvétele a Kecskeméti Értéktárba.

2015/1/13. Bagi Béla életművének felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/1/14. Zrínyi mézeskalács Kecskeméti Értéktárba történő felvételére irányuló javaslatlétel visszaküldése átdolgozásra.

A Bizottság 2015. szeptember 15-i ülésén az alábbi határozatokat fogadta el:

2015/2/1. Pálffy Gusztáv szobrászművész életművének felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/2/2. Balanyi Károly képzőművész életművének felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/2/3. Lakó Sándor Kamarazenekar művészeti tevékenységének felvétele a Kecskeméti Értéktárba.

2015/2/4. A Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészeti Iskola oktatási tevékenységének felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/2/5. Az Időgép Zenekar munkássága Kecskeméti Értéktárba történő felvételének elutasítása.

2015/2/6. A Kecskeméti Planetárium ismeretterjesztő tevékenységének felvétele, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/2/7. Farkas Antal Jama életművének felvétele a Kecskeméti Értéktárba, illetőleg javaslat a Megyei Értéktárba történő felvételre.

2015/2/8. A Dokk Együttes munkássága Kecskeméti Értéktárba történő felvételének elutasítása.

A második ülésen 6 érték került be a Kecskeméti Települési Értéktárba, kettő beadvány felvételét pedig elutasította a Bizottság.

Az üléseken a Bizottság megvitatta a helyi értékek Megyei Értéktárba történő felvételének javaslatát is.

- A "Kecskeméti Táncok" nevű Kulturális Örökséget,
- A Kecskeméti Kodály Zoltán Ének- Zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészeti Iskola oktatási tevékenységét,
- A Kecskeméti Planetárium ismeretterjesztő tevékenységét,
- A Tudás a jövő üzemanyaga" (az energiatakarékos járművek nemzetközi versenyét),
- Bagi Béla életművét,
- Bahget Iskander fotóművész életművét,
- Balanyi Károly képzőművész életművét,
- Dr. Farkas Gábor DLA építész életművét,
- Farkas Antal Jama életművét,
- Heltai Nándor hírlapíró, helytörténész munkásságát,
- Horváth Mária életművét,
- Molnár Péter munkásságát,
- Pálffy Gusztáv szobrászművész életművét,
- Probstner János munkásságát **a Bizottság a Megyei Értéktárba történő felvételre javasolta.**

A Kecskeméti Értéktárba 2015. október 31-ig a törvény által biztosított nyolc kategória közül négy kategóriába vett fel értékeket a Bizottság. A felvett 19 érték közül: „A tudás a jövő üzemanyaga” az energiatakarékos járművek nemzetközi versenye (Megameter), a Kecskeméti Planetárium, Dr. Farkas Gábor DLA építész életműve, valamint Adamik Ferenc életműve két kategóriába is felvételre került.

A felvett 19 érték kategóriánként:

Ipari és műszaki megoldások:

A Tudás a jövő üzemanyaga" (az energiatakarékos járművek nemzetközi versenye)

Épített örökség
Kecskeméti Planetárium épülete

Kulturális örökség:

A Kecskeméti Fúvószenekar munkássága
A Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészeti Iskola, oktatási tevékenysége
A Kecskeméti Planetárium ismeretterjesztő tevékenysége
A "Kecskeméti Táncok"
Bagi Béla életműve
Bahget Iskander fotóművész életműve
Balanyi Károly képzőművész életműve
Farkas Antal Jama életművét
Dr. Farkas Gábor DLA építész életműve
G. Szolláth Katalin alkotói munkássága
Heltai Nándor hírlapíró, helytörténész munkássága
Horváth Mária életműve
Lakó Sándor Kamarazenekar Művészeti tevékenysége
Molnár Péter munkássága
Pálfy Gusztáv szobrászművész életműve
Probstner János munkássága
Turi Endre életműve

Sport:

Adamik Ferenc életműve

IV. Nyilvánosság

A város több pontján, közintézményekben (múzeumokban, könyvtárakban, iskolákban, piacon, egyházaknál) helyezett ki a Bizottság javaslattevő íveket és felhívásokat. A Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat helyszínein is elérhetőek voltak a javaslattevő ívek és a tájékoztatással szolgálni tudó kollégák is. A Bizottság a települési értéktárba felvett nemzeti értékek listáját adatbázissá alakította és a városban élők felé on-line felületen elérhetővé tette. A helyi értékek listája és leírása az ertektar.kecskemet.hu honlapon kerül közzétételre, ahol kategóriánként vagy név szerint is kereshető a helyi érték.

Ugyaninnen a javaslattevő ív is letölthető, valamint elektronikus úton történő javaslatlételre is itt nyílik lehetőség, mellyel egyre többen élnek. Az oldalon lehetőség van a folyamatos kontrollra, hibajavításra, az információk naprakészen tartására is.

Folyamatosan érkeznek a Bizottsághoz a javaslattevő ívek, melyeket a soron következő ülésén a Bizottság megtárgyal.

V. Népszerűsítés

A Kecskeméti Települési Értéktár népszerűsítése érdekében 2015. június 6-án a Városi Civil napon a Szabadidő Központban Helyi Érték Kiállítás került megrendezésre. Augusztus 15-én a Magyar Értékek Vándortérképe érkezett Kecskemét Város Főterére, ahol a Nemzeti Művelődési Intézet Bács-kiskun Megyei Irodája képviselőjében Kullai Anikó módszertani referens népszerűsítette a helyi értékeket és adott tájékoztatást a Kecskeméti Települési Értéktár működéséről. Szeptember 12-én, Budapesten a Szent István Bazilika melletti téren a Magyar Értékek Napján a Kecskeméti Települési Értéktárba felvett értékek mutatkoztak be kiállítás és színpadi produkciók formájában.

Október 2-án a Város Napjával egybekötve került megrendezésre a II. Kecskeméti Értékek Napja, ahol az érdeklődők a Kecskeméti Értékek Kiállításán és a Helyi Érték Konferencián kaphattak betekintést a Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság működését és a települési értéktárba felvett értékeket illetően.

A Kecskeméti Értékek Kiállításon bemutatkoztak a Kecskeméti Települési Értéktár nyolc kategóriájába bekerült értékek, melyet a közönség először tekinthetett meg így együttes formában. A kiállításnak a volt Liberté étterem adott otthont (Kecskemét, Szabadság tér 2.), melyet 10 órakor Hörcsök Imre Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése Értékmegőrzési Bizottságának elnöke nyitott meg. A kiállításon tárogató zenével várta a látogatókat Szabó Sándor tárogatóművész. A megnyitó után a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Iskola népi énekes növendékeinek műsorát hallgathatták meg az érdeklődők. A kiállítás megnyitója után Helyi Érték Konferenciára került sor a Cifrapalota Pávás termében (Kecskemét, Rákóczi út 1.)

A konferencia előadói voltak:

Hörcsök Imre Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Értékmegőrzési Bizottságának elnöke,

Imre Károly közösségfejlesztő,

Dr. Végh Katalin a Kecskeméti Katona József Múzeum igazgatóhelyettese,

Dr. Gyenesi József a Magyar Nemzeti Levéltár Bács-Kiskun Megyei Levéltárának igazgatója,

Katona Tibor a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár munkatársa,

Lángné Nagy Mária a Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. közművelődési szakmai vezetője,

Lukács László a Kecskemét Táncegyüttes művészeti vezetője,

Dr. Bankó Ágnes a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat aljegyzője,

Bereznai Zsuzsa a Kecskeméti Katona József Múzeum muzeológusa,

Székelyné Kőrösi Ilona a Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság tagja,

Bérces Dóra a Kecskeméti Szatyor Egyesület vezetője,

Hamzáné Lakó Judit az Aranyhomok Kistérségfejlesztési Egyesület titkára.

VI. A helyi aktivitás

Elérendő célcsoportként jelölte meg a Bizottság a Kecskeméten működő civil szervezeteket, közösségi-művelődési tevékenységet folytató szervezeteket, intézményeket és a helyi polgárokat is.

A Bizottság működésének kezdeti időszakában jellemzően csak civil és állami szervezetek, intézmények, vállalkozások nyújtottak be javaslatokat. A Bizottság ennek következtében elérendő célként határozta meg a magánemberektől érkező javaslatok számának növelését és a javaslattétel lehetőségének tudatosítását, amelynek érdekében öt kérdőívező munkatársat is alkalmazott, akik a Bizottság által megjelölt intézményekbe, illetve személyekhez látogattak el.

A kérdőívezők munkája és az on-line kampány, valamint a javaslattétel lehetőségének nyomtatott médiában való hirdetése nyomán magánszemélyektől is jelentős számmal érkeztek és érkeznek javaslatok.

VII. A Bizottság 2015. évet érintő további tervei

A Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság az idei évben további két ülést tervez megtartani, ahol az addig beérkezett javaslatokat tárgyalják meg a bizottsági tagok.

November hónap végén szakmai nap megrendezésére kerül sor, ahol az értékfeltárással, értékörzéssel kapcsolatos előadásokat hallgathatnak meg az érdeklődők.

VIII. Összefoglaló

A Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság 2015. október végéig két ülést tartott. A két ülésen 22 javaslatot tárgyalt meg, ebből 19-et a Kecskeméti Helyi Értéktárba emelt.

A Bizottság célja, hogy minél kevesebb javaslat kerüljön elutasításra, ugyanakkor a hiányos, nem megfelelően kidolgozott javaslatokat átdolgozásra visszaadja a benyújtónak.

Jelenleg 12 beadvány szakmai bírálata van folyamatban, melyeknek megtárgyalására a soron következő ülésen kerül majd sor.

Az értéktár létrehozásának célját Kecskemét tárgyi, szellemi, gazdasági, turisztikai, kulturális örökségének feltárása és bemutatása jelenti. Olyan értékfeltáró tevékenység megjelenítése és bekapcsolása a települési, megyei köztudatba, amely gazdagabbá teszi a helyi létet. A Bizottság munkája során és annak eredményeként megtapasztalta, hogy az emberek nyitott szemmel járnak a városukban, amely megmutatkozik a beérkező javaslatok egyre növekvő számában is. Kitűzött célját a Bizottság elérte az értékfeltáró tevékenység elindításával, ugyanakkor mindig születnek új értékek, mindig fellelhető valami, amit korábban esetleg figyelmen kívül hagyhattunk, így megkezdett munkáját a Bizottság a jövőben is hasonló intenzitással kívánja folytatni.

Kecskemét, 2015. október 31.

Prof. Dr. Sztachó-Pekáry István

Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság elnöke